

slova koji se tiču broda kao takvog, odnosno iz raznih transportnih poslova koji se tiču plovidbe na moru, a ne neke naknade štete koju je pretrpio član posade na samom brodu, odnosno povodom brodoloma. Što se tiče primjene pomorskog prava, po shvaćanju ovoga suda, zakonodavac je imao u vidu tako zvane pomorske sporove, tj. sporove koji se uglavnom odnose na one poslove koje obavljaju brodovi, a to su uglavnom prijevozni poslovi, a ne i na poslove druge vrsti. Čak i od navedenih poslova zakon isključuje sporove o prijevozu putnika.

Ovdje ne dolazi u obzir niti primjena odredbe čl.120. Osnovnog zakona o radnim odnosima, na koje se odredbe poziva tužitelj, jer se ovdje ne radi o radnom sporu kao takvom, već se radi o naknadi štete za rješavanje spora za koji su nadležni sudovi opće nadležnosti.

S obzirom na navedeno valjalo je uvažiti tužiteljevu žalbu, preinačiti pobijano rješenje, i odrediti da je okružni sud stvarno nadležan za rješenje ovoga spora.

G.B.

VRHOVNI SUD JUGOSLAVIJE

Presuda od 9.II 1967.

Vijeće: Borivoje Marković, Josip Malović, Stevan Babić

Za rješavanje sporova o šteti uslijed smrti ili tjelesne povrede člana posade pomorskog broda nadležni su privredni sudovi

Protiv presude Vrhovnog suda Hrvatske od 15.VII 1966. Vrhovni sud Jugoslavije usvojio je zahtjev saveznog javnog tužitelja za zaštitu zakonitosti i donio presudu s kojom je stao na stajalište da su za rješavanje sporova o šteti nastaloj uslijed smrti ili tjelesne povrede člana posade pomorskog broda nadležni privredni sudovi.

Obrazloženje presude glasi:

Prema navodima u tužbi, tužitelj je bio radnik na brodu tužene stranke. Brod tuženoga, na kome je tužitelj bio član posade, potonuo je i od svih članova posade ostao je u životu jedino tužitelj.

Tužitelj je u brodolomu pretrpio štetu, i tužbom okružnom sudu traži od tuženoga da mu ju naknadi.

Okružni sud proglasio se stvarno nenadležnim da postupi u ovoj pravnoj stvari i predmet je ustupio Višem privrednom sudu kao stvarno nadležnom.

Vrhovni sud Hrvatske pobijanim rješenjem usvojio je tužiteljevu žalbu, preinačio je prvostepeno rješenje, i utvrdio da je stvarno nadležan da u ovoj pravnoj stvari postupi okružni sud.

Savezno javno tužilaštvo zbog povrede zakona zahtjevom za zaštitu zakonitosti pobija rješenje drugostepenog suda s prijedlogom da se preinači, da se odbije tužiteljeva žalba i potvrdi prvostepeno rješenje.

Tužitelj je podnio odgovor na zahtjev, s molbom da se zahtjev za zaštitu zakonitosti odbije.

Zahtjev za zaštitu zakonitosti je osnovan.

U smislu člana 455. Zakona o parničnom postupku privredni sudovi su stvarno nadležni da sude, pored ostalog, i u svim sporovima koji se tiču brodova i plovidbe na moru, i u sporovima na koje se primjenjuje pomorsko pravo (pomorski sporovi), osim sporova o prijevozu putnika.

Prvostepeni sud smatra da u konkretnom slučaju dolaze do primjene propisi pomorskog prava, a drugostepeni sud smatra da se propisi pomorskog prava odnose na razne transportne poslove koji se tiču plovidbe na moru, a ne i na odnose koji nastanu uslijed pretrpljene štete člana posade.

Vrhovni sud Jugoslavije smatra da je pravilno pravno shvaćanje prvostepenog suda.

U smislu člana 23. Zakona o posadi brodova Jugoslavenske trgovačke mornarice ("Službeni list SFRJ" broj 8/65) za štetu nastalu uslijed tjelesne povrede ili smrti člana posade broda odgovara brodar ako je tjelesna povreda ili smrt nastala njegovom krivicom ili krivicom osobe za koju brodar odgovara.

Prema ovome odgovornost tuženoga za naknadu štete tužitelju ne osniva se na općim propisima imovinskog prava, već na posebnom zakonu koji spada u pomorski kodeks.

Kao što je naprijed navedeno, privredni sudovi su stvarno nadležni da sude u svim sporovima na koje se primjenjuje pomorsko pravo. Zakon o parničnom postupku izuzima samo sporove o prijevozu putnika, iako su načelno i ovo pomorski sporovi.

U zakonu nije data definicija pomorskog prava i u vezi s tim pomorskog spora, a prema vladajućoj teoriji pomorsko pravo se odnosi na vlasništvo nad pomorskim plov-
nim objektima, na pomorski transport, na pomorsku adminis-
traciju, kao i na organizaciju i poslovanje pomorskih pri-
vrednih organizacija, a ne "uglavnom" na prijevozne poslo-
ve.

G.B.

VISI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 27.I 1967.

Vijeće: dr Ernest Vajić, Ivo Bešker, dr Ivan Ernst

Prijevoz cestom - Vozarina - Okolnost što je u prijevoznici naveden iznos vozarine ne isključuje pravo zainteresirane stranke da dokaže da je iznos vozarine drukčije ugovoren, a u prijevoznicu pogrešno unesen - Primalac je dužan preuzimanjem robe isplatiti iznos naveden u prijevoznici pod pretpostavkom da je taj iznos unesen u skladu s ugovorom - Vozar nema prava za ugovorenu a neutovarenu količinu robe tražiti plaćanje vozarine, ako je na ovaj način neiskorišćen kapacitet vozila vozar iskoristio za utovar druge robe

Tužitelj je vozar, a tuženik primalac. Tužitelj navodi da je u prijevoznici bio naveden iznos vozarine, da je tuženik bez prigovora primio robu i prijevoznicu, ali da odbija plaćanje punog iznosa koji je u prijevoznici naveden. Tuženik je priznao da je potpisao prijevoznicu, ali da nije opazio da se prijevoz obračunava na težinu od 5.000 kg, a da je u stvari vozar prevezao manje robe. On plaća iznos koji odgovara prevezanoj robi. Osim toga navodi da je među strankama, tj. između vozara i pošiljaoca, bila ugovorena drukčija vozarina, a da je vozar neiskorišćeni kapacitet vozila upotrijebio za utovar druge robe za koju je naplatio vozarinu.

Prvostepeni sud je djelomično udovoljio tužbenom zahtjevu, a drugostepeni je tu presudu, u dijelu u kojem je zahtjev tužbe odbijen, potvrdio.

Razlozi drugostepenog suda su slijedeći:

Opravdano je prvostepeni sud zauzeo stajalište da je primalac robe, koji je od prijevoznika u redu preuzeo robu i prijevoznicu, dužan ovomu platiti troškove prijevoza kako su naznačeni u prijevoznici, osim u slučaju ako je to s pošiljaocem drugačije ugovoreno.